

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Nauka o współczesnym języku polskim cz. 2**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-NoWJp.2-35hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 ĆW**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr Marta Wrześniewska-Pietrzak, martaw-p@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - kształcenie postawy skłaniającej do samodzielnego zgłębiania wiedzy językoznawczej;
 - poszerzanie wiedzy z zakresu gramatyki współczesnego języka polskiego;
 - kształcenie umiejętności posługiwania się podstawową terminologią językoznawczą w celu omawiania i analizowania zjawisk charakterystycznych dla poszczególnych podsystemów współczesnej polszczyzny;
 - rozwijanie umiejętności odnoszenia zagadnień z zakresu gramatyki współczesnego języka polskiego do analizy różnorodnych tekstów;
 - kształcenie umiejętności samodzielnej pracy z różnorodnymi tekstami w zakresie ich językowej analizy;
 - kształcenie umiejętności integrowania wiedzy teoretycznej o języku z praktycznym użyciem form gramatycznych w różnych tekstach;
 - kształcenie wiedzy o najważniejszych współczesnych metodologiach badań językoznawczych;
 - rozwijanie umiejętności poprawnego wypowiedzania się w mowie i piśmie w języku polskim;
 - rozwijanie świadomości językowej i uwrażliwienie na obserwację zjawisk językowych występujących we współczesnym języku polskim;
 - nabywanie zdolności krytycznego wykorzystania tekstów naukowych, a także ich stosowanie w argumentowaniu i analizie wybranych zjawisk językowych;
 - kształcenie umiejętności argumentowania własnego zdania i wyjaśniania omawianych zjawisk występujących we współczesnej polszczyźnie za pomocą ilustracji językowej;
 - kształcenie świadomości dotyczącej widocznych we współczesnej polszczyźnie zależności między językiem a kulturą zmierzające do wypracowania zdolności działań interdyscyplinarnych.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	zna i właściwie stosuje terminologię związaną ze współczesną polską gramatyką	HS_W02; HS_W09; HS_U01, HS_U06
EU_02	posiada wiedzę o języku jako systemie oraz języku jako narzędziu komunikacji, którą potrafi wykorzystać praktycznie w edukacji	HS_W03; HS_U02
EU_03	potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim w mowie i w piśmie	HS_W02; HS_W11; HS_W19; HS_U01,

		HS_U02; HS_U10
EU_04	potrafi wyjaśniać zjawiska językowe i terminy językoznawcze, posiłkując się poprawnie dobranym przykładem ilustracyjnym	HS_W03, HS_W06; HS_U03; HS_U07
EU_05	potrafi interpretować i analizować wybrane rodzaje tekstów na podstawie wiedzy o systemie gramatycznym współczesnego języka polskiego	HS_W05; HS_W11; HS_U01; HS_U04; HS_U05; HS_U06; HS_U08; HS_U09
EU_06	potrafi powiązać badania językoznawcze z wynikami badań innych dyscyplin naukowych i potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce edukacyjnej	HS_W01; HS_W02; HS_W03; HS_U01; HS_U02; HS_U09
EU_07	analizując tekst, potrafi określić jego funkcje, rolę jako środka komunikacji, tematykę, wpływ kontekstu na jego interpretację; a także określić relacje nadawczo-odbiorcze	HS_W03; HS_W05; HS_U03; HS_U04; HS_U05; HS_U07; HS_U08
EU_08	potrafi wskazać cechy polszczyzny jako języka fleksyjnego, umie także scharakteryzować najważniejsze aspekty fleksji imiennej i werbalnej oraz potrafi zastosować tę wiedzę w analizach tekstów, a także w praktyce edukacyjnej	HS_W02; HS_W03; HS_W04; HS_W05; HS_W09; HS_U01; HS_U06; HS_U07
EU_09	posiada wiedzę z zakresu polskiej składni i potrafi wykorzystać ją do analizy i interpretacji wypowiedzi pojedynczych, a także złożonych oraz osobliwości składniowych w systemie języka polskiego; umie wykorzystać tę wiedzę w praktyce edukacyjnej	HS_W02; HS_W03; HS_W04; HS_W05; HS_W09; HS_U01; HS_U06; HS_U07
EU_10	potrafi wskazać relacje międzywypowiedzeniowe, a także dostrzec różnicę między wypowiedzeniem a tekstem, jednostkami ponadwypowiedzeniowymi	HS_W03; HS_W04; HS_W_05; HS_U01; HS_U04
EU_11	na podstawie materiałów źródłowych przygotowuje i prowadzi dyskusję, potrafi bronić swoich tez, przygotowuje prezentacje i analizy indywidualnie, a także podczas pracy zespołowej	HS_W11; HS_U01; HS_U04; HS_U9; HS_U10; HS_U11; HS_U12; HS_U14; HS_K07; HS_K10
EU_12	poprawnie wykorzystuje opracowania naukowe podczas zajęć oraz w pracy własnej, także planując dalsze samokształcenie	HS_U03; HS_U04; HS_U09; HS_K06; HS_K07

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Polszczyzna jako język fleksyjny.	EU_01; EU_02; EU_04; EU_08; EU_11; EU_12
Podstawowe typy koniugacyjne czasowników polskich, fleksja werbalna (fleksja powierzchniowa i głębinowa).	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_06; EU_08; EU_11; EU_12
Fleksja imienna (odmiana rzeczowników, przymiotników, zaimków i liczebników, problem stopniowania przymiotników i przysłówków).	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04; EU_06; EU_08; EU_11; EU_12
Podsystem składniowy. Rodzaje wypowiedzi. Funkcje wypowiedzi w różnych tekstach.	EU_01; EU_01; EU_02; EU_03;

	EU_04; EU_06; EU_07; EU_09; EU_11; EU_12
Wyrazy a części zdania.	EU_01; EU_02; EU_04; EU_09; EU_11; EU_12
Konotacja i akomodacja składniowa a tradycyjne związki składniowe. Wyrazy poza związkami składniowymi.	EU_01; EU_04; EU_07; EU_11
Części główne (podmiot i orzeczenie) i poboczne (przydawka, dopełnienie i okolicznik) zdania. Określenie predykatywne. Analiza wypowiedzeń pojedynczych.	EU_01; EU_02; EU_04; EU_09; EU_11; EU_12
Wypowiedzenia złożone podrzędnie i współrzędnie i osobliwości w obrębie wypowiedzeń złożonych (typy parataksy i hipotaksy).	EU_01; EU_04; EU_09; EU_11; EU_12
Kategorie pośrednie w składni polskiej (dopełnienie a okolicznik, zdanie pojedyncze i złożone, parataksa a hipotaksa.	EU_01; EU_02; EU_04; EU_09; EU_11; EU_12
Relacje międzywypowiedzeniowe: od wypowiedzenia do tekstu.	EU_01; EU_02; EU_04; EU_05; EU_06; EU_07; EU_09; EU_10; EU_11; EU_12

5. Zalecana literatura:

Literatura podstawowa (prowadzący wybiera po jednym podręczniku do podsystemu językowego i dodatkowo proponuje fragmenty opracowań):

- Bańko M., *Wykłady z polskiej fleksji*, Warszawa 2002
- Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S., *Tekstologia*, Warszawa 2009 (fragmenty do wyboru)
- Bobrowski I., *Zaproszenie do językoznawstwa*, Kraków 1998
- Boniecka B., *Składnia współczesnego języka polskiego*, Lublin 1998
- Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H., *Kultura języka polskiego*, Warszawa 1971
- Grzegorzczkowska R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996
- Jadacka H., *Kultura języka polskiego: fleksja, słowotwórstwo, składnia*, Warszawa 2007
- Jodłowski S., *Podstawy polskiej składni*, Warszawa 1976
- Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 2005
- Ruszkowski M., *Kategorie pośrednie w składni polskiej*, Kielce 2001 (fragmenty)

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień (elementy)	X

Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy (elementy)	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	X
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	X
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu											
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06	EU_07	EU_08	EU_09	EU_10	EU_11	EU_12
Egzamin pisemny												
Egzamin ustny	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin z „otwartą książką”												
Kolokwium pisemne	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kolokwium ustne												
Test												
Projekt												
Esej												
Raport												
Prezentacja multimedialna												
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)												
Portfolio												
Praca pisemna												
Aktywny udział w zajęciach	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	30

Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	20
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	5
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
SUMA GODZIN		80
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- aktywność w trakcie zajęć (udział merytoryczny w dyskusji i w pracy zespołowej);
- poziom merytoryczny pracy kontrolnej; sprawność językowa, umiejętność poprawnego posługiwania się językiem polskim zarówno w mowie, jak i w piśmie, umiejętność samodzielnej pracy z różnorodnymi tekstami, ich językowej analizy;
- obecność na zajęciach;
- umiejętność zaprezentowania na egzaminie ustnym wiedzy nabytej w ramach przedmiotu oraz poziom tej wiedzy, a także sposób jej zaprezentowania.

Skala ocen:

5.0 – bardzo dobra znajomość szczegółowej wiedzy przedmiotowej i metodologicznej w zakresie gramatyki współczesnego języka polskiego, bardzo dobra znajomość zasad analizy i interpretacji różnych tekstów na podstawie wiedzy o systemie gramatycznym współczesnego języka polskiego, wysoka świadomość w zakresie poprawności językowej oraz bardzo dobre kompetencje w posługiwaniu się językiem polskim zarówno w mowie, jak i w piśmie, bardzo duża aktywność w trakcie zajęć (uczestniczenie w dyskusji, przygotowywanie zadań indywidualnych i zespołowych, bardzo dobre oraz systematyczne przygotowanie merytoryczne do zajęć).

4.5 – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami, szczególnie w zakresie analiz tekstowych

4.0 – dobra znajomość szczegółowej wiedzy przedmiotowej i metodologicznej w zakresie gramatyki współczesnego języka polskiego, dobra znajomość zasad analizy i interpretacji różnych tekstów na podstawie wiedzy o systemie gramatycznym współczesnego języka polskiego, wysoka świadomość w zakresie poprawności językowej, dobra sprawność w posługiwaniu się językiem polskim zarówno w mowie, jak i w piśmie, aktywność w trakcie zajęć (uczestniczenie w dyskusji, przygotowywanie zadań indywidualnych i zespołowych, dobre i systematyczne przygotowanie merytoryczne do zajęć).

3.5 – zadawalająca znajomość szczegółowej wiedzy przedmiotowej i metodologicznej w zakresie gramatyki współczesnego języka polskiego, zadawalająca znajomość zasad analizy i interpretacji różnych tekstów na podstawie wiedzy o systemie gramatycznym współczesnego języka polskiego, dobra świadomość w zakresie poprawności językowej, dobre kompetencje w posługiwaniu się językiem polskim zarówno w mowie, jak i w piśmie, aktywność w trakcie zajęć (uczestniczenie w dyskusji, przygotowywanie zadań indywidualnych i zespołowych, dobre przygotowanie merytoryczne do zajęć).

3.0 – zadawalająca szczegółowej wiedzy przedmiotowej i metodologicznej w zakresie gramatyki współczesnego języka polskiego zadowalająca znajomość zasad analizy i interpretacji różnych tekstów na podstawie wiedzy o systemie gramatycznym współczesnego języka polskiego, niska świadomość i słabe kompetencje w zakresie poprawności językowej, słaba aktywność w trakcie zajęć (uczestniczenie w dyskusji, przygotowywanie zadań indywidualnych i zespołowych, dostateczne przygotowanie merytoryczne do zajęć).

2.0 – niezadawalająca znajomość szczegółowej wiedzy przedmiotowej i metodologicznej w zakresie gramatyki współczesnego języka polskiego, niezadawalająca znajomość zasad analizy i interpretacji różnych tekstów na podstawie wiedzy o systemie gramatycznym współczesnego języka polskiego, niska świadomość i bardzo słabe kompetencje w zakresie poprawności językowej, brak aktywności w trakcie zajęć (nieuczestniczenie w dyskusji, brak angażowania się w czasie pracy indywidualnej i zespołowej, brak lub bardzo słabe przygotowanie merytoryczne do zajęć).